

Brief aan het College van B&W en de Raad van de Gemeente Maastricht

Datum: Maastricht, 1 november 2023

Betreft: inzet van middelen, die vrijvielen door afzien van milieuzone.

Geachte Burgemeester, Wethouders en Raadsleden,

De luchtkwaliteit in Maastricht is zeer zorgwekkend. Vooral aan de drukke toegangswegen en aan de singels rondom de binnenstad, zijn, o.a. door omwonenden, zorgwekkend hoge concentraties (ultra-)fijnstof en NO_x gemeten. Concentraties, die in piekuren, tijdens grote verkeersstromen, ver uitstijgen boven de huidige WHO-norm (Advieswaarde d.d. 22-09-2021). In Maastricht wordt de norm 97 dagen per jaar overschreden! ¹

Wij, twintig Maastrichtse Buurtnetwerken, (ruim 63.000 inwoners), Buurtbalans, Fietsersbond, Maastricht-for-Climate, FNV Maastricht-Heuvelland en Milieudefensie afd. Maastricht hebben de Gemeenteraad en B&W van Maastricht bij herhaling gewezen op deze norm-overschrijdende luchtverontreiniging en de daaruit voortkomende risico's op blijvende gezondheidsschade. Daarom hebben wij eerder gepleit voor de invoering van een milieuzonering.

Eerder lag er al een Raadsbesluit om milieuzonering in te voeren, waardoor de vervuulende verkeersbewegingen aanzienlijk zouden afnemen. In andere Nederlandse en Belgische steden blijkt de invoering van milieuzonering technisch zeer goed uitvoerbaar. De Gemeenteraad heeft daarvan ook kennisgenomen.

De Gemeenteraad heeft echter op 17 juni 2023 besloten, ondanks de zo door haar bepleite burgerparticipatie, de Milieuzonering NIET uit te voeren. In plaats daarvan besluit de Raad de voor milieuzonering bestemde gelden in te zetten voor 'Effectieve luchtkwaliteitsverbetering'. Echter, zonder daarbij een *resultaatverplichting* aan te gaan over de vermindering van NO_x, fijnstof en ultra-fijnstof in de meest belaste gebieden.

Met dit besluit maakt de Gemeente Maastricht zich verantwoordelijk voor de gevolgen van deze norm-overschrijdende en voor haar inwoners zeer risicovolle luchtverontreiniging. De [Raadsmotie](#) waarbij de milieuzone werd weggestemd stelt voor om de vrijgevallen middelen in te zetten voor *verbetering van de luchtkwaliteit*.

Bovenvermelde organisaties blijven streven naar een forse verlaging van de nu onacceptabel hoge en risicovolle (ultra-)fijnstof en NO_x in de lucht en stellen voor deze motie als volgt uit te voeren:

1. De beschikbare middelen (ruim € 4 miljoen) worden alleen ingezet voor het doel waarop de milieuzonering zich richt: *vermindering van schadelijke uitstoot door motorvoertuigen*.
2. Daarbij moet de actuele *WHO-norm (22-09-2021)* zo spoedig mogelijk worden bereikt.
3. De maatregelen moeten ten goede komen aan de *meest belaste buurten*.
4. In het [Sporboekje](#) betreft dit de punten:
34: Vrachtwagenheffing: dit betekent een milieuzone voor vrachtverkeer langs de drukste verkeersassen van Maastricht.

In de wetenschappelijke literatuur zijn de risico's van onomkeerbare ernstige gezondheidsschade voor alle leeftijdsgroepen, door luchtverontreiniging, door verkeer uitvoerig beschreven. Deze risico-inschatting wordt ook ondersteund door de toezichthouder, de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en de GGD. Zie ook het [TNO rapport](#) "Nederlandse gemeenten overschrijden fijnstof WHO advieswaarde tot wel 90 dagen/jaar", d.d. 5 oktober 2023.

35: *Rondweg Smeermaas*: Aansluiting op een echte rondweg (i.p.v. de huidige 'randweg noord') zou een sterke reductie van de *verkeersintensiteit* voor Brusselsepoort betekenen.

64: Als aanvulling op de reguliere milieuzone (emissie-loze zone) worden ook vervuilende *brommers en scooters* geweerd, waardoor eigenaren worden gestimuleerd over te stappen naar duurzamere vormen van mobiliteit.

65: *Stimuleringsregeling* brommers en scooters: hiermee is op korte termijn reeds 'winst' te boeken bij verminderen uitstoot.

5. Kosten en opbrengsten worden regelmatig gemeten en in overleg met bovenstaande organisaties geëvalueerd.

Een delegatie van bovenstaande organisaties zal op korte termijn met Raadsfracties contact opnemen om deze brief zo snel mogelijk in de Raad te kunnen bespreken.

Wij vragen u om aan ons uw reactie op deze brief toe te sturen; mailadres: inzetmeurovier@gmail.com.

Met vriendelijke groeten, namens bovenvermelde organisaties:

Niek Jaspers

Manuël Boessen

Joof Schöpping

Adres: inzetmeurovier@gmail.com.

Ceterum sensemus Mosae Trajectum mereri zonam environmental.